

Kuntalaisaloite Ilmainen kuntosalikortti outokumpulaisille nuorille

36/00.01.07/2026

Kpalvltk 10.03.2026 § 17

Selostus

Kuntalaisaloite.fi-palvelun kautta on jätetty aloite (ID 46796), jossa esitetään kuntosalimaksujen poistamista nuorilta Outokummun kaupungin kuntosalilla. Aloitteen tavoitteena on nuorten liikuntaharrastusten tukeminen tuki- ja liikuntaelin sairauksien ehkäisemiseksi ja pohjaksi muulle liikunnalle sekä mahdollistaa harrastaminen myös niille nuorille, joilla ei ole taloudellisia edellytyksiä maksullisiin liikuntapalveluihin. Aloitteessa tuodaan esille, että kuntosaliharjoittelu on nuorten keskuudessa suosittua. Kummun koulussa tarjottava valinnainen kuntosaliharjoittelua sisältävä kuntokurssi on aloitteen mukaan ollut hyvin suosittu.

Outokummun kaupunki tukee jo tällä hetkellä merkittävästi nuorten harrastustoimintaa. Kaupungin kaikki harrastetilat (liikuntasalit ja kenttävuorot) ovat maksuttomia alle 18-vuotiaille käyttäjille. Kuntosalille kaupunki tarjoaa 13–17-vuotiaille 6 kuukauden kuntosalikortin hintaan 51,90 euroa eli 8,65 euroa kuukaudessa, mikä on 50 % alle normaalihinnan. Vuonna 2025 näitä kortteja lunastettiin 147 kappaletta eli 7 629,30 eurolla ja vuoden 2026 aikana kortteja on lunastettu 6.3.2026 mennessä 30 kappaletta eli 1 555,10 eurolla. Lisäksi kaupungissa on paljon maksuttomia harrastusmahdollisuuksia kuten eri liikuntalajien höntsävuorot, frisbeegolf-rata, pururadat, hiihtoladut jne., joissa ainut kustannus on mahdollisesti tarvittavat välineet. Lisäksi kaupunki järjestää mm. maksuttomia harrastekerhoja kouluikäisille.

Sisäkuntosalin maksuttomana vaihtoehtona kaupunki ylläpitää uimahallin ja jäähallin välissä sijaitsevaa ulkokuntosalia, jonka talvikäyttö on mahdollistettu lumenpoistolla kuluvana talvena. Samoin aloitteessa viitattu skeittiparkki on valmistumassa myös sisätiloihin kaivokselle, jolloin skeittaajilla on maksuton harjoittelupaikka myös talvisin.

Naapurikuntien välisessä vertailussa Outokummun hinnoittelu on kilpailukykyinen. Vertailussa on myös huomioitava kuntien väliset erot kuntosalien varustelussa ja aukioloajoissa.

Kunta	Nuorten hinnoittelumalli 6 kk tai muuten halvin malli	Yksi tai useampi yksityinen kuntosaliryittäjä
Outokumpu	13–17 v 8,65 € / kk	Kyllä
Polvijärvi	Opiskelijat 5 € / kk 15–18 v maksuton	Ei
Heinävesi	Opiskelijat 6,50 € / kk	Ei
Tuusniemi	5,42 € / kk	Ei
Liperi	Liprakka 99 € / 30 krt Liperissä ja Jyrissä maksuttomat yleisövuorot	Kyllä
Kaavi	29 € / kk	Kyllä, ei kunnan ylläpitämää

Liikuntalain mukaan liikuntapaikkojen ylläpito on kunnan lakisääteinen tehtävä, minkä on tulkittu sisältävän myös palveluiden tuottamisen ilman yhtiöittämistä. Outokummussa toimii yksityinen kuntosaliryitys. Kunnan tarjoama maksuton palvelu samalla markkinalla vääristää osaltaan kilpailuneutraliteettia ja voi vaikeuttaa paikallisen elinkeinonharjoittajan toimintamahdollisuuksia. Nykyinen 50 %:n alennus tulkitaan kompromissiksi nuorten harrastustoiminnan tukemisen ja vastuullisen elinkeinopolitiikan välillä.

Nuorisolain mukaan nuoria ovat alle 29-vuotiaat, joten aloitetta voidaan tulkita laajasti koskemaan nuorisolain mukaisia nuoria tai sitten suppeammin esim. alle 18-vuotiaita, johon viittaa aloitteessa esitetty vertailu Polvijärveen.

Käyttäjryhmittäisten – kuten opiskelijat, eläkeläiset, työttömät jne. – alennusten ongelma on myös se, että em. ryhmien sisällä on myös taloudellisesti varsin erilaisessa tilanteessa olevia henkilöitä. Tällöin alennuksen haluttu vaikutus ei kohdennu optimaalisesti. Tulorekisteriä ei ainakaan toistaiseksi ole mahdollista käyttää henkilön tulojen selvittämiseen liikuntapalveluiden maksujen suhteuttamiseksi henkilön todellisen maksukyvyyn mukaiseksi, jos näin haluttaisiin kaupungissa toimia.

Edellä vertailuissa kunnissa vain Liperissä on Outokummun lisäksi uimahalli. Jäähalli on Outokummun lisäksi vain Polvijärvellä, sekin yhdistyksen omistama. Outokummussa on siten kaupungin väestömäärään suhteutettuna paljon kunnan ylläpitämää liikuntainfraa. Mitä vähemmän käyttäjät maksavat liikuntainfran käytöstä, sitä enemmän siitä maksavat kaikki veroa maksavat kaupunkilaiset, käyttivät sitten kaupungin ylläpitämiä liikuntapalveluita tai ei. Toinen näkökulma asiaan on aloitteen ajatus siitä, että huolimatta varsin edullisista taksoista joillekin kaupunkilaisille taloudellinen tilanne voi olla este kuntosalin käytölle. Tällaisten henkilöiden lukumäärää on vaikeaa arvioida.

Vaikutusarviointi

Ei

Valmistelija

Kaupunkipalvelujen johtaja

Lisätietoja

Kaupunkipalvelujen johtaja Jukka Orenius, 0447559240

Esittelijä

Kaupunkipalvelujen johtaja

Päätösehdotus

1. Antaa yllä olevan selvityksen vastauksena kuntalaisaloitteeseen.
2. Säilyttää alle 18-vuotiaiden kuntosalimaksut nykyisellä, 50 % tuetulla tasolla. Alle 13-vuotiaille ei kuntosaliharjoittelua suositella.
3. Toteaa kuntalaisaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kaupunkipalvelujen johtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
